

Pensionato direktorius: apie save, darbą ir politiką

I "Pragiedrulių" klausimus atsako Skemų pensionato direktorius, Lietuvos Centro sąjungos tarybos narys Gintaras Girštautas.

- Šiek tiek papasakokite apie save.

- Kalbėti apie save yra gana subjektyvu. Geriausiai charakterizuoti mane galėtų pažįstami, draugai. Esu Ožiaragis. Gimiau prieš 40 metų Kupiškėje. Vidurinę mokyklą baigiau Rokiškyje. Po to mokslus tęsiau tuometinėje žemės ūkio akademijoje, kur įgijau inžinieriaus specialybę. Vedžiau. Žmona Gailutė - Lašų žemės ūkio bendrovės buhalterė. Dukra Vita - aštuntokė. Jau 10 metų dirbu Skemų pensionato direktoriumi. Prieš metus baigiau Vilniaus universiteto socialinio darbo vadybos specializuotą studijas. Šiuo metu studijuojau to paties universiteto magistratūroje.

- Kokie jums ir Jūsų kolektyvui buvo šie metai?

- Gero tikriausiai buvo daug daugiau, negu blogo. Pagerėjo pensionato materialinė bazė. Pastatyti du daugiabučiai gyvenamieji namai. Baigiamas statyti didžiulis pensionato priestatas su naujais nuotekų valymo įrenginiais ir kitais inžinieriniais tinklais. Didžiausią nuoskaudą paliko tai, kad nesugebėjome išsaugoti pensionato žemės ūkio padalinio. Tam didelės įtakos turėjo ir netinkamai vykdoma žemės ūkio politika visoje Respublikoje.

- Gal yra ir kitų problemų?

- Bėdos, kaip ir visur, vienos: nuolatiniai finansavimo sutrikimai, užsitęsęs įsiskolinimas tiekėjams, neaiški kitų metų pensionato finansinė padėtis.

- Ką galvojate apie dabartinę Andriaus Kubiliaus Vyriausybės politiką?

- Dabartinė Vyriausybė yra patekusi į gana kebliai savo partijos ir buvusios G. Vagnoriaus Vyriausybės neprotinai vykdytas finansų politikos žaibas. Indėlių kompensavimas atidėtas dvejiems metams, privatizavimo fondas ir toliau laisva ranka švaistomas į kairę ir į dešinę. Nežinau, gal konservatoriai galvoja, kad indėlius bus galima grąžinti privatizavus buvusių kolūkių jau baigiančias sugriūti fermas. Jei rimtai, tai reikiama, kad konservatoriai negali tesėti savo rinkimų pažadų ir perkelti išpareigojimus kitoms partijoms, kurios ateis po rinkimų į valdžią. Tie pačiai po dviejų metų bus uždėti ant visų Lietuvos darbingų žmonių pečių.

- Į ką pirmiausia atkreiptumėte dėmesį, jei taptumėte rajono meru?

- Jei vis dėlto rajono gyventojai per savivaldybių rinkimus suteiktų mandatą rajoną valdyti Lietuvos Centro sąjungos

Rokiškio skyriaus nariams ir rėmėjams, o meras būtų renkamas iš Tarybos narių, tai, manyt, turėtų būti aiškiai suformuluota politika dėl rajono tolesnio ekonominio vystymosi. Tas užduotis turėtų vykdyti ne politikai, o tikri savo srities specialistai. Turbūt nereikia priminti, kuo viskas baigėsi, kai mero postą užimantis politikas vienas bandė spręsti rajono klausimus. Prioritetą teikčiau smulkaus verslo skatinimui, taip pat švietimui.

- Koks Lietuvos Centro sąjungos ir Jūsų, ponas Gintarai, pažiūris į dabartinę situaciją, partijų bendradarbiavimą, naujų kūrimą?

- Dabartinė situacija, savaime suprantama, nėra be išeities. Tik reikėtų kuo greičiau mesti beprasmi politikavimą ir pradėti padėti taisyti į gerą pusę. Anot Lietuvos Centro sąjungos pirmininko pavaduotojo Egidijaus Bičkausko, 2000 metų Vyriausybės formuos 2 - 3 partijos. Jeigu liberalų ir Rolando Pakso sąjunga surinks nemažai balsų, centristai bus jų partneriai. Centristams buvo ir yra artimos liberalų pažiūros.

- Ar LCS taryba sutinka su Vyriausybės nuostatomis dėl energetikos, transporto sektoriaus restruktūrizavimo ir privatizavimo?

- Dėl jūsų paminėto valstybinio sektoriaus privatizavimo būtinumo negali būti jokių abejonių. Tačiau privatizavimas turi būti skaidrus.

- Jūs esate ne tik valdovas, politikas, bet ir šeimos galva. Ką veikiate laisvalaikį?

- Aš dar esu ir ūkininkas. Turiu ir dirbu savo artimų giminių 50 ha žemės. Šiais metais laisvalaikio beveik neturėjau, nes dar esu ir tokio pat profilio Kupiškio rajono pensionato direktorius. Atostogavau spalio mėnesį. Atostogas pasyriau studijoms Vilniuje. Poilsio ir švenčių dienas praleidžiu ūkininkaudamas. Nežinau, ar kada nors būsiu laisvesnis. Aišku, norėčiau daugiau pakeliauti.

- Ačiū už pokalbį.

Kalbėjosi
Salvinija KALPOKAITĖ

Bepapsėdami rūkaliai užmiega ir ...

Jolita KAŠKEVIČIENĖ

Daugiausia gaisrų – butuose ir namuose

Per 11 šių metų mėnesių rajone kilo 263 gaisrai. Jie padarė 403210 litų nuostolį. Ugnyje žuvo 8 žmonės. Daugiausia gaisrų - net 55 - kilo gyvenamuosiuose namuose ir butuose. Degė 34 ūkiniai pastatai, 14 transporto priemonių, 9 miškai, durpynai, 120 laukų ir pievų.

Gaisro priežastimi dažniausiai būna neatsargus rūkymas. Vien šiemet rūkaliai sukėlė 37 gaisrus. Kaip sakė Rokiškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos inspektorius Liudas Navickas, dūmelio mėgėjai bepapsėdami cigaretę neretai užmiega.

Vieną gaisrą šiemet sukėlė žaibas. Vaikų žaidimai su degtukais baigėsi net 8 gaisrais. Registruoti 3 padegimai. Neišaiškinta, kas sukėlė kitus 13 gaisrų.

Neseniai per Lietuvą praūžęs uraganas ugniagesiams didelių rūpesčių nesukėlė. Du kartus jie važiuojo į Južintų seniūniją. Ten nuvirtę medžiai nutraukė elektros laidus.

Gardus dūmas – skaudžios pasekmės

Praėjusio mėnesio pabaigoje Taikos gatvės 38 name,

Juodupėje, Emilija Rukienė darbavosi virtuvėje. Šeimnininkė pjaustė kopūstus, kai staiga išgirdo neaiškius garsus namo priangyje. Viską metusi, nuskubėjo garsų link. Pravėrusi priangio duris, pamatė degančius rūbus. Degė kailiniai, chalatas. Emilija nepabūgo liepsnos, griebė rūbus ir sviedė juos žemėn. Liepsna apdegino jai rankas. Į pagalbą atskubėjęs Emilijos vyras gaisrą užgesino. Kaip paaiškėjo vėliau, jis ir buvo nelaimės kaltininkas, mat rūkydamas namo priangyje nepastebėjo kaip cigaretės žarija nukrito ant kabojuosio rūbų. Emilija Rukienė, apdegusi rankas, kurį laiką turėjo praleisti ligoninėje, Traumatologijos skyriuje.

Pasak inspektoriaus, gaisrininkai į nelaimės vietą nuvyksta operatyviai, tačiau sulaukia įvairiausių priekaištų, ypač iš kaimo žmonių. "Anot jų, ugniagesiai į gaisrą net be vandens nuvažiuoja, nors praktiškai toks atvejis neįmanomas", - užtikrino L. Navickas.

Po įspėjimo "ledai" pajudėjo

Priešgaisrinės tarnybos inspektorius L. Navickas užsuka pažiūrėti, ar tvarkinga priešgaisrinė apsauga įmonėse, organizacijose, gyvenamuosiuose namuose, parduotuvėse.

- Ar privaloma turėti gesin-

tuvą - butuose? - paklausiau.

- Jei gauname nusiskundimų, būtina beldžiamės į nurodytas duris. Gesintuvus bute nebūtinai, tačiau jis, aišku savaime, nepakenktų naujuose namuose.

Reikalaujame, kad būtų dūmų davikliai. Tai geras, tačiau ne kiekvieno kišenei prieinamas daiktas.

Tikrinamosiose įmonėse, parduotuvėse inspektoriai neranda didelių pažeidimų, tačiau smulkių - apstu.

Jau trečią kartą buvo tikrinama UAB "Alreta" priklausanti parduotuvė "Prekės jūsų namams". Pasak L. Navicko, parduotuvėje padėtis katastrofiška. Nėra signalizacijos, evakuaciniai keliai užkrauti kartoninėmis dėžėmis. Ši parduotuvė jau buvo tikrinta birželį, tačiau pakartotinai tikrinant spalio mėnesį, jokių pokyčių į gerą pusę nesimatė. Savininkai nubausti 300 litų, kuriuos jie turėjo sumokėti per 15 dienų. Nesumokėjo. Galų gale skola išreikalauta antstolių pagalba. Paskutinį kartą parduotuvė patikrinta lapkričio pabaigoje. Pažeidimai buvo nepašalinę, todėl savininkai įspėti, kad parduotuvė gali būti uždaryta.

- Svarbiausia, kad piliečiai mus suprastų ir stengtųsi laikytis taisyklių, - teigė priešgaisrinės tarnybos inspektorius Liudas Navickas.

Ties riba

Gruodžio 8 - 9 dienomis policijos pareigūnai nubaudė 10 pavarčių, pasirodžiusių viešoje vietoje neblaiviems, 7 vairuotojus, kurie pažeidė kelių eismo taisykles (3 buvo neblaivūs). Registruotos 3 vagystės.

Rado

Petrešiūnų kaime iš UAB "Aukšinis karpis" dingio automobilis "VW Transporter". Po

paieškos automobilis rastas.

Automobilių vagys

Iš piliečio A. S. piliečiai R. S. ir

D. I. iš automobilio ištraukė ir pasisavino magnetolą.

Įsibrovė

Apvogta parduotuvė, kuri priklauso kooperatyvui "Biržupys". Pavogta įvairių maisto prekių ir alkoholinių gėrimų.

Įsibrovę į I. D. negyvenamą namą Vilkolių kaime, vagys išnešė grėblio vartytuvą ratą.

Ar tarifai keisis, dar neaišku

Svajūnas MIKEŠKA
UAB "Aukštaitijos vandens" atstovas spaudai

Dėkojame, kad gruodžio 7 d. "Rokiškio pragiedrulių" numerį skyrėte dėmesio šalto vandens ir nuotekų šalinimo problemai. Tuo pačiu norime patikslinti, kad paskutiniame Rokiškio rajono tarybos posėdyje sprendimas dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tarifų padidinimo priimtas nebuvo. Taryba tik pritarė pateiktam tarifų projektui. Tuo prasidėjo ilga tarifų pakei-

timo procedūra - projekto pagrįstumą nagrinės Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija prie Prezidento. Tik po to, kai bus gautas atsakymas iš minėtos komisijos, Rokiškio rajono taryba priims galutinį sprendimą. Juolab kad Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija gali pakeisti šiuo metu tarifų projekte nurodytus dydžius, nes nuo to laiko, kai UAB "Aukštaitijos vandenys" pateikė naujų tarifų projektą Rokiškio rajono savivaldybei (pateikta šių metų pavasarį), gyvenimas vietoje nestovėjo: išleisti

nauji norminiai aktai, keitėsi kainos ect.

Antra, pagrindinė Jūsų nurodyta tarifų didinimo priežastis - vandens suvartojimo ir nuotekų kiekio sumažėjimas - vis dėlto nėra pagrindinė. Tarifus keisti pirmiausia privertė tai, kad Rokiškyje jie paskutinį kartą buvo padidinti 1997 metais. Manydami, kad Jūs taip pat puikiai žinote, kas ir kiek per tuos metus pabrango (o tai negalėjo nepadidinti UAB "Aukštaitijos vandenys" gamybos sąnaudų), to ir nevardinsime. Antra vertus, 1997 metų pabaigoje buvo

priimtas Vyriausybės nutarimas, kurį įgyvendindama mūsų bendrovė turėjo išleisti dideles pinigų sumas skaitikliams sumontuoti, organizuoti patikrą. Taip pat per šį laikotarpį Rokiškio rajone buvo būtina investuoti dideles lėšas tiesiant vandentiekio linijas į Bajorus, Kavoliškį. Brangiai kainavo susidėvėjusių vandentiekio ir nuotekų tinklų eksploatacija Juodupėje.

Tarifų dydžiams peržiūrėti įtakos turi ir geriamojo vandens suvartojimo sumažėjimas. Tačiau vargu ar teisinga dėl to kaltinti rokiškėnus. Normalu ir natūralu, kad dalis žmonių susitvarkė nesandarius čiaupus. Tačiau taupumas ir racionalus vandens vartojimas būtiniems reikmėms - neadekvačios savo-

kos. Dėl nekompetentingų taupymo propaguotojų, galinčių savo idėjas skelbti ir žiniasklaidoje, įpratome vaikščioti rečiau skalbiama rūbais. Kai dėl vienadienio taupymo kenkiame savo ir kitų sveikatai, tai - jau ne taupumas. Norisi priminti, kad apskritai didžiulę įtaką vandens suvartojimui turi Lietuvos ekonominė situacija. Kol merdės pramonė, tol apie vandens suvartojimo padidėjimą belieka tik svajoti. Deja, vandens ir nuotekų šalinimo ūkio realijos tokios, kad svajonėms vietos nėra - šį ūkį reikia eksploatuoti.

Telekomo monopolijai iškilo grėsmė

Vytautas ŠULCAS
Ryšių su visuomene agentūros "STILS Baltija" konsultantas

Kaip ir kiekvienais metais, rudens suaktyvėjo konkurencija tarp dviejų bevielio ryšio kompanijų - "Omnitel" ir "Bitės GSM". Konkurencijos rezultatus netrukus pajuto ir vartotojai - atpigę tiek patys pokalbiai, tiek

abonentiniai mokesčiai. Abu operatoriai pasiūlė ir nemažai papildomų paslaugų. Viena iš tokių - "Namų zona" - gali naudotis "Bitės" klientai. Jau dabar šios paslaugos vartotojai tris valandas per parą (7-8, ir 20-22 val.) gali naudotis pačiu pigiausiu tarpmiestiniu tarifu Lietuvoje. Kitu paros metu "mobilūs" tarifai yra labai artimi "stacionariems".

Trečdalis Lietuvos gyventojų

gyvena didmiesčiuose, trečdalis - mažuose miesteliuose, tiek pat - kaimuose. Dvi pastarosios gyventojų grupės ypač atitulusios nuo "centrų" ne tik geografiškai, bet ir dėl ryšio nebuvimo. Dėl to "Namų zonos" paslauga turėtų būti itin patraukli kaimų ir miestelių gyventojams. Jų pasirinkta namų zona gali siekti iki 10 km skersmens, t. y. apimti visą miestelį ar kaimą su jo apylinkėmis.

Atrodo, kad mobilus ryšys tampa pigesne ir greitesne alternatyva vieliniam ryšiui ir žmonėms, neturėjusiems galimybių iki šiol naudotis telefoniniu ryšiu.

Jeigu ir toliau fiksuoto telefo-

ninio ryšio tarifai kils, o mobilus taip spėjamai kris, gali būti, kad įstatymai, saugantys "Telekomą" nuo konkurencijos, jam nebepadės.

	Telekomas	Namų zona
Abonentinis mokestis mėnesiui	13	10*
Tarpmiestinis pokalbis tarp 7 ir 8 val.	38	30
Tarpmiestinis pokalbis tarp 8 ir 20 val.	38	50
Tarpmiestinis pokalbis tarp 20 ir 22 val.	38	30
Tarpmiestinis pokalbis tarp 22 ir 7 val.	19	30

*Paslaugos abonentinis mokestis (Duomenys iš oficialių "Telekomo" ir "Bitės GSM" interneto svetainių).

Muzikos popietė

Jolita KAŠKEVIČIENĖ

Į Viešosios bibliotekos skaitykloje vykusią muzikos popietę, skirtą kompozitoriaus Juozo Gruodžio 115-osios gimimo metinėms paminėti, susirinko būrelis kultūros darbuotojų, moksleivių. Renginį vedė muzikos mokyklos mokytoja Zita Kielienė. Ji džiaugėsi užsimezgsia draugyste su bibliotekininkėmis.

Zita Kielienė susirinkusius supažindino su kompozitoriaus Juozo Gruodžio gyvenimo peripetijomis, paminėjo, kad jis mokėsi Rokiškio muzikos mokykloje. Renginio svečiai turėjo galimybę

Zita Kielienė pažadėjo, jog muzikos popietės rengs ir ateityje.

pasiklausyti keleto J. Gruodžio kūrinių. Skambėjo "Gyvenimo šokis", melodija iš baleto "Jūratė ir Kastytis".

Zita Kielienė džiaugėsi, kad turėjo galimybę susirinkusiuosius nors keletui akimirkų atitraukti nuo kasdienybės rūpesčių ir kartu su J. Gruodžio muzika pasinerti į tuometinius laikus.

Autorės nuotrauka

Siūloma sumažinti lengvatas

Vyriausybė siūlo kitamet keleiviniu transportu nemokamai vežti tik ikimokyklinio amžiaus vaikus, pirmosios grupės invalidus bei vaikus invalidus.

Daliai gyventojų, panaikinus transporto lengvatas, manoma, jog valstybės ir savivaldybių biudžetai sutaupys maždaug 45 mln. litų.

Vyriausybė pritarė Vaziavimo keleiviniu transportu lengvatų įstatymo projektui, kuris bus teikiamas Seimui. Jei Seimas pritartų Vyriausybės siūlymą, kitamet teisę įsigyti bilietą su 50 proc. nuolaida turėtų antrosios grupės invalidai ir vyresni nei 70 metų asmenys.

50 proc. nuolaida galiotų ir pasipriešinimo 1940-1990 metų okupacijos dalyviams - kariams savanoriams ir lais-

vės kovų dalyviams, taip pat mokyklinio amžiaus vaikams.

Aukštųjų ir aukštesniųjų mokyklų dieninių skyrių studentams, bendrojo lavinimo bei profesinių mokyklų moksleiviams būtų suteikta teisė miesto transportu važiuoti su 80 proc. nuolaida - įsigijus mėnesinį vardinį bilietą ir su 50 proc. nuolaida - įsigijus vienkartinį bilietą.

Transporto lengvatos nebus taikomos pensininkams nuo 65 iki 70 metų. Jų neturės ir politiniai kaliniai bei tremtiniai, taip pat asmenys, tapę invalidais dėl 1991 metų sausio 11-13 dienomis vykdytos agresijos.

Vaikams reikia namų šilumos

Gailė TIJŪŠIENĖ

Obelių vaikų namuose - 104 globotiniai nuo 3 iki 18 metų. Vaikai suskirstyti į 10 šeimų.

Seimai vadovauja 2-3 auklėtojai. Šeimose vaikai gyvena kaip broliai ir seserys.

Prieš Kalėdas, daug vaikų išvažiuos pas globėjus kalėdinių atostogų. Apie 40 vaikų liks globos namuose.

Paklausta, ar reikia kokios materialinės pagalbos prieš šventes, direktoriaus pavaduotoja I. Povilaitienė atsakė: "Labiausiai vaikams reikia namų šilumos, artimo meilės. Būtų gražu, kad atsirastų daugiau gerų žmonių, norinčių pasiimti per didžiąsias šventes vaikus į savo šeimas. Norintys tai padaryti, į Obelių globos namus turi pristatyti pažymą iš vaikų teisių apsaugos inspektorės Ansisos Silvanovos.

Apie alimentus

Vytautas SKETERIS
Advokatas

Iki kokio vaiko amžiaus privalau mokėti alimentus?

Santuokos ir šeimos kodekso 80 straipsnyje nurodyta: "Tėvai

privalo išlaikyti savo nepilnamečius vaikus ir paramos reikalingus nedarbingus pilnamečius vaikus".

Pilnamečiais laikomi asmenys, kuriems yra sukažė 18 metų. Taigi vaikus išlaikyti privalote iki jiems

sukaks 18 metų.

Alimentai gali būti priteisti ir pilnamečiams vaikams, bet tam reikalingos dvi sąlygos:

a) jie turi būti nedarbingi (nedarbingais laikomi pirmos, antros ir trečios grupės invalidai); b) jiems turi būti reikalinga parama (paramos reikalingais asmenimis yra tokie pilna-

mečiai nedarbingi vaikai, kuriems pragyventi neužtenka jų gaunamų pajamų - pensijų, pašalpų).

Mūsų konsultacija

kaks 18 metų. Bet jis dar mokosi ir tik kitų metų gegužės ar birželio mėnesį baigs vidurinę mokyklą.

Ar po sūnaus aštuonioliktojo gimtadienio man dar reikia

mokėti alimentus, iki jis baigs mokyklą, ar ne?

Sūnui sulaukus 18 metų, nuo pareigos mokėti alimentus, įstatymas jus atleidžia. Mokymasis vidurinėje mokykloje alimentų išieškojimo nepratęs.

Šiuo atveju galima kalbėti nebent apie jūsų moralinę pareigą padėti išlaikyti sūnų iki jis baigs mokslus.

Kaip pasveikinti su šventėmis

Namuose kvepia meduoliais, eglute ir tirpstančių žvakių vašku. Miela skaityti gautus sveikinimus, nuoširdžius ir originalius linkėjimus. Savuosius derėtų pasirūpinti išsiųsti anksčiau, kad Jums brangūs žmonės gautų laiku.

Kalėdiniai atvirukai - puiki galimybė pasveikinti tuos, kurių per šventes neaplinkysime, nes šiemet Kalėdų šventės ypač trumpos - tai juolab aktualu. Nesvarbu, sveikinsime oficialų asmenį ar sau artimą žmogų - tai turime daryti nuoširdžiai. Etiketas reikalauja visus sveikinimus rašyti ranka. Surinkti kompiuteriu ar mašinėle spausdinti sveikinimai dvelkia toli gražu ne Kalėdų kvapais.

Teatras prasideda nuo rūbės, sveikinimai - nuo atviruko (ne atvirutės!). Puiku, jei galite nusiųsti savo pagamintą (nupieštą, iškarpytą ar pan.) - tai atrodys ypač šiltai. Jei ne, tikiuosi, iš gausybės siūlomų sugebėsite išsirinkti patį gražiausią ir tinkamiausią. Beje, geriau nepagailėti pinigų ir nupirkti solidesnį ir geresnės kokybės atviruką - kitaip gali pasirodyti, kad tiesiog atliekate

pareigą.

Kitas svarbus klausimas - kaip kreiptis į adresatą. Tai priklauso nuo to, ką sveikinate. Į mažai pažįstamus gerbtinus asmenis (o tokių pasveikinti kasmet tenka) kreipiamės santūriai, pvz. **Gerbiamasis Pirmininke, Gerbiamoji Mokytoja.**

Ypač didelę pagarbą rodo kreipinys su prieveiksniu didžiai, tokiais atvejais vartojamos neįvardžiuotinės būdvardžio formos: **Didžiai gerbiamas Profesoriau.**

Ne klaida didžiaja raide rašyti tik pirmąjį kreipinio žodį, tačiau tai nėra labai mandagu. Į savus, artimus žmones, bičiulius galime kreiptis taip, kaip mums patinka, kreipiniu išreikšti savo jausmus, galbūt net parašyti tik Jums ir adresatui žinomą mažybinį jo vardą, malonią pravardę. Tai ypač tiktų jauniui (žinoma, dar rašančiam

sveikinimus).

Svarbu būti tikram, kad žmogus jus teisingai supras ir dėl to nebus nesusipratimų. Artimiesiems žmonėms apibūdinti tinka būdvardžiai **mielas, mylimas, brangus.**

Nors Kalėdos - visų šventė, kiekvieną rašomą atviruką būtina pritaikyti sveikinamam asmeniui. Visiškai prastas skonis - vienodi sveikinimai visiems adresatams. Pasirinkęs kokį nuvalkiotą ketureilį, žiūrėk, ir pats gauni bent kelis atvirukus su tais pačiais linkėjimais. Sveikinas žmogus jų gal net ir neskaitys iki galo - ir taip atmintinai moka. Reikėtų nepagailėti laiko ir pasukti galvą, kaip originaliai nudžiuginti artimus žmones.

Labai svarbūs ir reikšmingi sveikatos, laimės, džiaugsmo linkėjimai, tačiau tai labai bendra, visiems tinkama ir šiek tiek pabodė. Labai banalu linkėti pini-

gų. Kalėdų proga derėtų sugalvoti ką nors nauja, linkėti žmogui to, ką jis galėtų padaryti, arba to, apie ką svajoja. Gana sunku sukurti gražų sveikinimą ne vienam, o keliems asmenims. Čia gal ir neišsiversime nepaminėję amžinųjų vertybių.

Nereikėtų piktnaudžiauti ir poezijos posmeliais, citatomis, bet apskritai sveikinimams tai tinka. Daugelis linkę rašyti paprastus, o ne labai iškilningus ar pompastiškus sveikinimus, bet ir jie turi būti parašyti sklandžiai, kūrybiškai.

Nors jau ne kartą kalbininkų kalbėta ir rašyta, vis dar kyla klausimų, ar gerai yra sveikinti su Kalėdomis, su Naujaisiais metais. Tokie sveikinimai labai paplitę, tačiau jie nėra visiškai saviti (paplitę dėl kitų kalbų įtakos). Jei nepatinka **Sveiki sulaukę šv. Kalėdų! linkėkite Laimingų, linksmų Kalėdų! Gerų švenčių!** arba sveikinkite **Naujųjų metų proga.** Jei būdvardis šventas

neprimtinas ar atrodo senamadiškas, galima jo nevartoti. Tačiau jei nepriimtinas atrodo Jums, tiesiog būtinas gali pasirodyti tam, kuriam rašote (ne vien močiutei ar pagyvenusiai tetai).

Sveikinimą vien vardu pasirašyti tinka tik labai artimiesiems žmonėms. Kitiems skirtus atvirukus pasirašome pridėdami **su pagarba, su meile** (iškilmingai), **pagarbiai** (trumpiau, paprasčiau) arba **Jus gerbiantis, - i, mylintis, - i.** Šis priedas turi atspindėti mūsų santykius su sveikinamu asmeniu (tarnybinio sveikinimo juk nieks nepasirašys **su meile**).

Na, o jei nespėjote parašyti atviruko, pasveikinkite bent telefonu - vis geriau negu nieko. Beje, telefonu tinka ir padėkoti už gautus sveikinimus.

Ar perspektyvus žemės ūkio technikos naudojimas?

Apie esamus mechanizuotų žemės ūkio darbų atlikimo būdus bei galimas tarpūkinio naudojimo formas buvo kalbama rajono Savivaldybės įvykusiame susitikime su Lietuvos ŽŪU bei Agrarinės ekonomikos instituto darbuotojais.

Rajono žemdirbiams pateikiame LŽŪU doc. dr. J. Padgurskio pateiktos informacinės medžiagos santrauką.

Išskiriamos tokios tarpūkinio technikos naudojimo formos:

*Pagalba "kaimynas - kaimynui";
mašinų ratelis;
mašinų savininkų bendrija (bendroji nuosavybė);
techninių paslaugų kooperatyvas.*

Pagal ūkininkų apklausos duomenis iš visų formų populiariausia Lietuvoje yra savitarpio techninė pagalba "kaimynas - kaimynui".

Ši forma turi nemažai ekonominių privalumų:

*mažiau pinigų sunaudojama technikai įsigyti, (tarpusavyje bendraujantys ūkininkai nesiekia turėti viso mašinų komplekto);
daugiau naudojama turima technika, todėl sumažėja jos lyginamosios eksploataavimo išlaidos;*

ūkininkų sukurta pridėtinė vertė pasilieka ūkyje, kadangi ji neatiduodama per paslaugų kainas privataus ka-

pitalo atstovams;

atsiskaitant paslauga už paslaugą sumažėja apyvartinių lėšų poreikis. Suteiktos ir gautos pagalbos apimtys yra sulyginamos dažniausiai kartą per metus. Atitinkant suteiktos ir gautos pagalbos apimtis, lėšų atsiskaitymams visai nereikia; savitarpio pagalbai nereikia jokių formalijų organizacinių struktūrų ir išlaidų joms; racionalus ir kvalifikuotesnis technikos naudojimas.

Pagalba "kaimynas - kaimynui" turi ir organizacinių privalumų:
paprastumas planuojant, organizuojant ir kontroliuojant darbus bei atsiskaitant už paslaugas; operatyvumas; prielaida tarpūkinio technikos naudojimo rateliams formuotis.

Savitarpio techninė pagalba parodo tarpūkinio technikos naudojimo privalumus. Sukaupiama ūkinio bendravimo patirtis, reikalinga didesniai ūkininkų ratui suburti. Tai vienas iš būdų atgaivinti kaimo bendruomenę bei mažinti bendrąjį investicijų poreikį ūkininkams įsikurti.

Deja, ši tarpūkinio technikos naudojimo forma turi ir kai kurių trūkumų.

Pagalbos "kaimynas - kaimynui" didesnę paplitimą stabdo:

nemaži skirtumai tarp kaimynystėje ūkininkaujančių ūkininkų pagal apsirūpinimą technika, požiūrį į technologijas ir

technikos naudojimą;

dar gana stiprus poreikis būti nepriklausomais ir turėti savaime ūkyje reikalingą techniką; jaučiamas žmonių susipriešinimas, įvykęs žemės reformos, kolūkinio ir bendrovių turto dalijimosi metu;

savitarpio techninei pagalbai rimta kliūtis yra kai kurių lauko darbų (javų kirtimas, cukrinių runkelių nuėmimas ir kt.) išskirtinumas kitų darbų atžvilgiu.

Ūkininkų savitarpio techninė pagalba gali būti atsitiktinė ir koordinuota (suderinta). Kuo daugiau ūkininkų.

Dalyvauja teikiant pagalbą, tuo labiau reikalinga koordinacija. Ji gali būti įgyvendinama savitarpio techninės pagalbos sutartimi ir operatyviais dalyvaujančių ūkininkų pasitarimais.

Mašinų tarpūkinio naudojimo ratelis, skirtingai nuo pagalbos "kaimynas - kaimynui", yra sisteminio pobūdžio, nuolat pasireiškianti ir apimanti didesnę tarpusavyje bendraujančių ūkininkų ratą, tarpūkinio technikos naudojimo forma. Koordinacija šiuo atveju reikalinga parenkant darbų atlikėjus, apibrėžiant darbų atlikimo sąlygas ir kokybę, suderinant būsimus technikos pirkimus, vykdant didmeninį degalų, sėklos, chemikalų pirkimą.

Be aukščiau pateiktų privalumų, būdingų pagalbai "kaimynas - kaimynui", mašinų ratelis turi šiuos privalumus:

*didesnė garantija, kad paslauga bus atlikta laiku ir kokybiškai;
našesnių ir efektyvesnių mašinų įsigijimo galimybė;
technikos pirkimo suderinimas; mašinų ratelis, be abejo, turi ir kai kurių trūkumų;
reikalinga organizacinė struktūra bei išlaidos jai išuikyti; dalinis mašinų ratelio narių savarankiškumo praradimas.*

Mašinų ratelių paplitimą Lietuvoje stabdo teisinės, ekonominės bei psichologinės priežastys.

Mašinų savininkų bendrija kuriama mažos savininkų grupės poreikiams tenkinti. Pagal šią formą bendroji nuosavybė įgyjama keliems ūkininkams gaunant ją už pajus iš žemės ūkio bendrovės ar perkant.

Dažniausiai tai įvyksta nesukuriant jokios papildomos struktūros ir nesudarant jokios sutarties. Svarbiausi šios formos privalumai:

*reikia mažiau lėšų mašinai įsigyti (lėšos reikalingos ne visai mašinai, o tik jos daliai);
ūkininkas paslaugas teikia pats sau, todėl šiuo darbu sukurta pridėtinė vertė tikrai lieka ūkyje ir nebūna priekaištų dėl paslaugos kokybės.*

Mašinų savininkų bendrijoms būdingi taip pat gana dideli trūkumai:

Dėl šių trūkumų, o taip pat skeptiško mūsų ūkininkų požiūrio į bendrąją nuosavybę, ši forma Lietuvoje nėra populiari.

Techninių paslaugų kooperatyvas iš dalies panašus į mašinų savininkų bendriją, tik turi oficialiai įregistruotą kooperatinę paslaugų įmonę. Be to, narių skaičius gerokai pranoksta bendrijos narių skaičių. Jei mašinų savininkų bendrijoje nusipirkta mašina dažniausiai dirba visi savininkai, tai kooperatyve linkstama samdyti mechanizatorius, nors gali dirbti ir kiekvienas sau. Kooperatyvas gali įsigyti tobulėsnės ir našesnės mašinos, diegti naujas technologijas. Mašinos naudojamos daugiau, todėl mažesni darbų kaštai. Neteisinga būtų manyti, kad tarpūkinis technikos naudojimas yra rekomenduojamas tik todėl, kad kompensuoti nepakankamą mūsų ūkininkų aprūpinimą žemės ūkio technika. Pagalba "kaimynas - kaimynui" ir ypatingai mašinų rateliai yra labai plačiai paplitę Vakarų valstybėse, kur ūkininkai turi pakankamai našios šiuolaikinės technikos. Dalyvaudami tarpūkinėje veikloje jie efektyviau ją išnaudoja. Besidomintiems tarpūkinio technikos naudojimo klausimu su minėto autoriaus pateikta medžiaga galima susipažinti rajono savivaldybėje 411 kab. (tel. 51365), o atsiradus pageidaujančių, J. Padgurskas galėtų atvykti konsultacijoms minėtais klausimais.

“Rokiškio pragiedruliai” 2000 - iesiems

Antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais - tai, kas reikalinga ir įdomu rajono miesto ir kaimo žmogui.

Svarbiausių įvykių, gyvenimo būdo, nusikaltimų aprašymai.

Žvilgsnis “Pro atvirą langą”. Jūsų laiškai, nuomonės.

Televizijos programos visai savaitei.

Galbūt tik jums reikalingas skelbimas ir informacija.

Visa tai ir visa kita - tik už 7 Lt per mėnesį.

Nepamirškite užsiprenumeruoti!

PRO MEMORIA

Juodupės seniūnija

Valentina Cvetkova
(1933 11 08 - 1999 12 02)

Kazliškio seniūnija

Leokadija Balčiūnienė
(1908 09 11 - 1999 12 06)

Rokiškio miestas

Deimantas Savickas
(1999 12 01 - 1999 12 03)

Palmyra Šiupinienė
(1931 05 12 - 1999 12 07)

Jonas Inčiūra
(1943 04 30 - 1999 12 07)

Anicetas Pipinė
(1953 01 19 - 1999 12 06)

Adelė Ordienė
(1907 02 02 - 1999 12 05)

Artemijus Nikonovas
(1912 10 15 - 1999 12 02)

Obelių seniūnija

Vidutė Daktariūnaitė
(1944 06 20 - 1999 12 03)

Rokiškio kaimiškoji

seniūnija

Petras Saulis
(1925 11 20 - 1999 12 04)

Edvardas Viliūnas
(1953 07 21 - 1999 12 05)

Vytautas Liaudanskas
(1921 02 07 - 1999 12 05)

Elvyra Panitauskienė
(1934 01 02 - 1999 12 06)

Elena Giriūnienė
(1920 08 25 - 1999 12 08)

*Nuoširdžiai užjaučiame
artimuosius*

Laisvės g. 19/Kauno g. 28
(prie Smuškevičiaus aikštės)
vėl superkama stiklo tara.

Superkami ir stiklainiai bei įvairūs nestandartiniai buteliai.

Už didelį kiekį - didesnė kaina.

Darbo laikas: 9-14 val.

Tel. 52526 darbo, 68258 namų.

Kita

Įdėklai į kaminus. Pristatomi ir sumontuojami. Tel. 33957.

30 ha žemės ir 2 ha miško prie Obelių. Tel. 57619.

23 m. vyras ieško darbo. Gali atlikti buto, namo remonto darbus. Tel. 63741.

4 degiklių dujinę viryklę “Gefest”. Vyriską ir vaikišką dviračius. Tel. 33581.

Gamyklinėje kameroje dažome aukštintus, ilgintus mikroautobusus ir lengvųjų automobilių kėbulų dalis. Ruošiamo dažymui. Atliekame smulkų techninį aptarnavimą. Taikomos kalėdinės nuolaidos. Tel. 54317, 51838 darbo, (8-287) 56617.

Atveža malkas. Tel. 57736.

**70 - čio proga sveikiname
brangią mamytę, seserį
Aldoną Sriubiškienę**

*Obels šaka Tau glosto plaukus,
Širdis pavargsta nuo darbų,
Ir laikas, bėgdamas nuo skruosto,
Palieka pėdsakus dienų.
Tegul gyvenimas pins dainą,
Gražiausią dainą iš visų,
O rūpesčiai tegul pro šalį eina,
Atnešdami sveikatos valandų.*

*Sūnus Vidas su šeima,
broliai Vytautas ir Bronius*

Nuotraukos per 1 val.

*Fotoateljė Nepriklausomybės a. 13
(buvęs butinis).*

Rokiškio automobilių ir motociklų
sporto klubas “Viesulas”
organizuoja A, B ir BE kategorijos
vairuotojų kursų.

Norintiems išigyti BE kategoriją, būtina turėti ne mažiau kaip 1 metų B kategorijos stažą. Prašome registruotis iš anksto!

Eismo taisyklių galima nemokamai mokytis kompiuteriu. Nepriklausomybės a. 10, Rokiškis, tel. 52732, (8-286) 37924.

Kursų pradžia gruodžio 22 d. 18 val.

Išankstinis registravimas - kiekvieną darbo dieną nuo 9 iki 12.30 val. ir nuo 14.30 iki 18 val.

**Mokotės pas mus - remiate
motociklų ir automobilių sportą!**

Ar jau išigijote kalendorių?

UAB “Rokiškio pragiedruliai”

išleido 2000 -ųjų metų kalendorių.

Spalvotame leidinyje - pažintinė publikacija lietuvių ir anglų kalbomis “Rokiškio kraštas”, švenčių datos, vardadieniai, rajono įmonių, įstaigų, organizacijų reklama.

Kalendorius - puiki dovana šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Jis nekainuoja nė 4 litų.

PSKAITOS, AUDITO IR MOKESČIŲ Aktualijos

Darbe aktualu - po darbo ramu

Savaitraščis buhalteriams, finansininkams ir auditoriams

„AAM aktualijų
prenumerata 2000 m.

metams - 168 Lt;
6 mėn. - 84 Lt;
3 mėn. - 42 Lt;
1 mėn. - 14 Lt.

Teirautis:
K. Kalinauskas g. 11-10, Vilnius
Tel.: (8-22) 61-73-63, 62-11-09.

Išleista pirmadieniais
Indeksas 0200

UAB “Apskaitos ir audito žinios”, įmonės kodas 2424001
a/s 26467986 AB bankas “Hermis”, Vilniaus filialas, b/k 260101730

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB
“Rokiškio pragiedruliai”
Indeksas 424
2 spaudos lankai

**Laikraštis leidžiamas
antradieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais**

REDAKTORIUS
Vygandas Pranskūnas
REDAKTORIAUS PAV.
Rasa Čižauskienė

KOREKTORĖ
Gailė Tijūšienė
BUHALTERĖ
Antanina Šapranaušienė

LEIDYBOS CENTRAS
Jolita Kaškevičienė,
Igoris Skripka

Rankraščiai
negrąžinami

Redakcija už reklamos
ir skelbimų turinį
neatsako.

Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami
darbo dienomis.

Rokiškis

Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rajono laikraštis

1999 m. gruodžio 11 d. šeštadienis Nr.129 (209) Kaina 0,80 Lt

**Šiomet
rajone
jau kilo 263
gaisrai**

2p.

**Teatras
prasideda nuo
rūbinės,
sveikinimai - nuo
atviruko**

4p.

Liepto galas Čivylių tvenkiniuose

Stasys VARNECKAS

UAB "Aukšinis karpis" direktorius Leonas Seliukas per pastaruosius 20 metų retai varstė valdžios kabinetų duris. Kad ir spausdavo problemas, stengėsi išsisukti savo galva ar pasitardamas su žuvininkystės specialistais. O štai šiais metais paaiškėjo, kad bendrovės rezervai baigia išsekėti, ir direktorius Rokiškio rajono savivaldybės koridoriuose tapo dažnesnis svečias. Teisingiau – prašytojas.

Pirmą kartą į rajono Savivaldybę jis kreipėsi birželio mėnesį prašydamas atidėti 1998 metų žemės nuomos mokestį nors iki lapkričio. Suma buvo palyginti nedidelė – 6552 litai, tačiau visai pakankama, kad neseniai buvęs rentabilus ūkis atsidurtų dar arčiau bankroto slenksčio.

Leono Seliuko kelias nuo savaran-

kiško ūkio vadovo iki nuolankaus prašytojo ilgas ir sudėtingas. Nuo 1972 metų, kai pradėta eksploatuoti 330 hektarų "žydriųjų arimų", Čivylių žuvininkystė sparčiai kilo. Apogėjus pasiektas apie 1985 – uosius: kasmet būdavo realizuojama 700 – 750 tonų sidabrinių karpių ir kitos žuvies. Tačiau netrukus, kaip ir 19-oje kitų šalies žuvininkystės ūkių, prasidėjo stagnacija, o vėliau ir laipsniškas smukimas. - Šiomet Čivylių tvenkiniuose užauginta tik 70 tonų prekinės produkcijos. Ne dėl to, kad sumažėjo ūkio galimybės – tvenkiniai tie patys, įrengimai dar funkcionuoja katastrofiškai nukrito žuvies paklausa.

- Pernai mums pavyko Res-

L. Seliukas.

publikos vartotojui įsiūlyti 54 tonas gyvų karpių, šiomet iki gruodžio mėnesio – tik 17, - sakė Leonas Seliukas, kurį vėl sutikau rajono Savivaldybės koridoriuose. - Net didžiausiose ša-

lies turguose – Vilniaus, Kauno, Panevėžio – šes-tadieniais pavyksta parduoti ne daugiau kaip po 50 kilogramų. Parduo-tuvės gy-va žuvimi prekiauti atsisako – nėra paklauso.

Už ki-logramą gyvų karpių Čiv-

ylių žuvininkai turguose prašo 6,5 lito. Mažinti kainą neįmanoma, nes kilogramo savikaina – 10,79 lito. Šį paradoksalų skirtumą, anot Leono Seliuko, dar kompensuoja ankstesnių me-

tų įdirbis bei energetiniai rezervai. Tačiau tokia padėtis negali ilgai tęstis – Čivylių tvenkiniuose liepto galas nebetoli, UAB "Aukšinis karpis" skolos jau pasiekė 272 tūkstančius litų.

- Vis dėlto nesinorėtų pakelti ranta-kas, - sakė Leonas Seliukas, laukdamas pakvietimo į rajono Tarybos posėdį, kuriame, kaip jis tikėjosi, UAB bus atleista nuo žemės mokesčio – tų 6552 litų. - Į tvenkinius suleista 75 tonos įžuvinimo medžiagos. Tai 2000 – ujų ir vėlesnių metų derlius. Tai ateitis dar likusiems 25 bendrovės darbininkams. Gaila ir to didžiulio kapitalo, kuris prieš 30 metų buvo investuotas į tvenkinių statybą.

... Rajono Tarybos nariai suprato Čivylių žuvininkų situaciją. Deja, 1998 metų žemės nuomos mokestį jiems mokėti vis dėlto reikės – rajono biudžetas irgi braška.

O kas toliau?

Iš ūkio antyno liko tik prisiminimas. Dabar vilniečiai valgo prancūziškas antis, už kilogramą mokėdami po 16,5 lito. Turbūt greitai per Adventą jie valgys ir prancūzišką karpį.

Trečiąjį ketvirtį vykusios "Rokiškio pragiedrulių" akcijos laimėtojai:

Dalia Grundienė (Panemunėlis), Elena Rainienė (Kavoliškis), Elena Uldulytė (Rokiškis), Kęstutis Kazanavičius (Vytėnai), Aldona Tubelienė (Paliepis), Algirdas Kalpokas (Čedasai), Liucija Baublienė (Kurklaičiai), Zofija Garuolienė (Rokiškis), Dunia Jurėnienė (Rokiškis), Egidijus Bražiūnas (Rokiškis).

Ketvirtą ketvirčio kodus, pagal kuriuos bus nustatomi laimėtojai, paskelbsime 2000-uųjų metų sausio 4 dieną.

GRUODIS

P	6	13	20	27	
A	7	14	21	28	
T	1	8	15	22	29
K	2	9	16	23	30
P	3	10	17	24	31
Š	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

Gruodžio 11 d., šeštadienis

Saulė tekėjo 8.31 val.,
leis 15.35 val.
Dienos ilgumas 7.22 val.
Jaunatis

Šaulys

Orai

Šiandien ir rytoj vietomis ne-dideli krituliai.

Temperatūra naktimis 0 – 5,
dienomis 2 – 7 laipsniai šilumos.

12.11 Aistis, Dovydas, Tautvaldė, Artūras
12.12 Dagmara, Gilmintas, Vaigedė, Joana
12.13 Eiviltė, Kastautas (Kąstyti), Liucija, Otilija

